

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
Spm 36

Vår ref
18/1085-

Dato
10. oktober 2018

Svar på spm. nr. 36 fra stortingsrepresentant Steinar Reiten til skriftlig besvarelse om frist for spredning av husdyrgjødsel

Det vises til spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Steinar Reiten. Representanten Reiten stiller følgende spørsmål:

"Vil statsråden ta initiativ til at det kan gis dispensasjon for spredning av husdyrgjødsel uten nedmolding/nedfelling ut over den absolutte fristen 1. oktober i Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav §23 tredje ledd, gitt de spesielle forholdene som følge av tørken i sommer og en rekordvåt september måned, og raskt informere fylkesmannsembetene og kommunale landbrukskontorer om dette?"

2018 har vært en krevende vekstsesong for mange bønder, både med tørken i sommer og flere steder en våt september som vanskeliggjør spredning av husdyrgjødsel. I forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav er det to frister for spredning av gjødsel:

1. Spredning med påfølgende pløying kan gjøres frem til 1. november.
2. Spredning uten påfølgende pløying kan gjøres frem til 1. september.

I august ble det gitt en generell utsettelse av fristen med én måned, fra 1. september til 1. oktober, for spredning av gjødsel uten påfølgende pløying for de kommunene i Sør-Norge som var hardest rammet av tørken. Dette ble gjort for å lette kommunenes arbeidsbelastning, da alternativet i disse områdene var å fatte enkeltvedtak i hver sak. Det ble ikke gjort en generell endring for Møre og Romsdal, men kommunene har mulighet til å fastsette lokale forskrifter med senere frist for spredning av gjødsel, innen 1. oktober. Flere kommuner i Møre og Romsdal har benyttet seg av denne muligheten.

Om bonden velger å pløye ned gjødsla når den blir spredd, er fristen for dette 1. november. Det er ikke gjort noen endringer med denne fristen.

Etter forskriftens § 31, tredje ledd, har kommunene i særskilte tilfeller hjemmel til å dispensere fra blant annet bestemmelsen om spredetidspunkt. Kommunene har altså et handlingsrom til å gi dispensasjon for spredning av husdyrgjødsel dersom forholdene tilsier det. Dispensasjoner etter §31 må imidlertid fattes i form av enkeltvedtak, der kommunen vurderer hver sak for seg.

Begrunnelsen for de fastsatte fristene for spredning av husdyrgjødsel er blant annet hensynet til miljøet. Husdyrgjødsel er en viktig ressurs og plantenæring, men gjødsla kan også føre til miljøproblemer dersom gjødsla spres i perioder der planter ikke kan nyttiggjøre seg av næringsstoffene. Næringsstoffene kan da komme på avveie, noe som særlig medfører fare for forurensning til vann.

I noen områder av landet kan det i enkelte år med mye nedbør være utfordringer med å få spredt husdyrgjødsel innenfor de angitte fristene, noe som igjen medfører utfordringer med lagerkapasiteten til gjødsellagrene. I jordbruksoppgjøret 2018 ble det gjennomført flere konkrete tiltak for å bedre lagerkapasiteten for husdyrgjødsel. Det ble bestemt at det kan gis investeringsstøtte fra Innovasjon Norge (IBU-midler) til bygging av enkeltstående gjødsellager på eid areal, i tillegg ble det bestemt at det kan gis midler til etablering av tett dekke på gjødsellager over SMIL-ordningen. Det siste blant annet for å hindre at åpne lagre fylles med regnvann.

Regelverket for bruk og lagring av husdyrgjødsel er under revisjon. Klima- og miljøministeren og jeg har mottatt forslag til nytt regelverk fra direktoratene (Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet). Regelverket for spredning av husdyrgjødsel er noe jeg vil se særskilt på i det videre arbeidet.

Med hilsen

Bård André Hoksrud